

พุทธบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

Buddhist Integration in Solution and Narcotics using behavior of Children
and Youth in the Juvenile Observation and Protection Centre at
Nakhon Sawan Province

นริศรา พลอยเพชร¹

Narisara Ployetch

Received: April 2, 2019

Revised: October 9, 2019

Accepted: October 9, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ 2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และ 3. เสนอการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) ในขณะที่ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มี

¹ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ กระทรวงสาธารณสุข; Nakhon Sawan Provincial Health Office, Ministry of Public Health

Corresponding author, e-mail: kctv056@hotmail.co.th, Tel. 081-1116126

ความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.45$)

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพและการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.83$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ($\bar{X}=3.80$) ด้านการบูรณาการงานภาครัฐ ($\bar{X}=3.79$) ด้านการป้องกันการกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำ ($\bar{X}=3.75$) ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=3.72$) และด้านมาตรการทางกฎหมายและการปราบปราม ($\bar{X}=3.66$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบำบัดรักษา ($\bar{X}=3.44$)

3. การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่การประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 ในการค้นหาสาเหตุ แนวทาง และวิธีการแก้ไขปัญหา และหลักไตรสิกขาในการนำมาพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างเป็นองค์รวม โดยพัฒนาทางด้านพฤติกรรมทั้งทางกายและวาจา (ศีล) พัฒนาจิตใจให้มีสุขภาพจิตที่ดี (สมาธิ) และพัฒนาทัศนคติ มุมมอง และความมีเหตุผล (ปัญญา) ซึ่งจะทำให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อการใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเกิดความยั่งยืนยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : หลักพุทธธรรม, แนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด, เด็กและเยาวชน, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province, 2) to study the factors related to the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province, and 3) to present the Buddhaddhamma application for the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation

and Protection Centre at Nakhon Sawan Province. The findings of the study were as follows.

1. When considering each aspect, it was found that the family factor related to the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province was at the high level ($\bar{X}=3.61$). Then, the environment factor related to the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province was $\bar{X}=3.45$.

2. Overall, the level of the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province was at the high level ($\bar{X}=3.71$). When considering each aspect, it was found that the rehabilitation and providing the activities was at the highest level ($\bar{X}=3.83$). Then, the participation of the family and community was $\bar{X}=3.80$, the integration of the government work was $\bar{X}=3.79$, the prevention for repeated narcotics using was $\bar{X}=3.75$, making the conscious and immunity was $\bar{X}=3.72$, and the legislative measures and suppression was $\bar{X}=3.66$. Moreover, the treatment was at the lowest level ($\bar{X}=3.44$).

3. The Buddhadhamma application for the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior of the children and youth in Juvenile Observation and Protection Centre at Nakhon Sawan Province was that the application of the Cattari Ariyasaccani (The Four Noble Truths) for finding the causes, approaches and methods in the solution and the Tisikkha (the Threefold Training) for developing the children and youth by developing the behavior in body and speech (Sila), developing the mind (Samadhi), and developing the attitude, view and rationality (Panna). These made the immunity to the narcotics prevention and solution sustainably.

Keywords: Buddhhadhamma, the approach to the prevention and solution of narcotics using behavior, the children and youth, The Juvenile Observation and Protection Centre

บทนำ

เด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ การที่ประเทศชาติจะพัฒนาไปได้นั้นส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ปัจจุบันสถานการณ์ของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากผลของปัจจัยภายนอกประเทศ และปัจจัยภายในประเทศ ปัญหาสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังที่สำคัญต่อการพัฒนาของประเทศชาติในอนาคต ปัญหายาเสพติดนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเด็กและเยาวชนผู้เสพ ยังเป็นผลพวงที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน เช่น การลักทรัพย์ เพื่อซื้อหาเสพติด การทำร้ายร่างกายเพราะความขัดแย้งในวงจรการค้า จนถูกจับกุมเข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด ในปี พ.ศ.2556 มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอันดับแรก จำนวน 15,530 คดี คิดเป็นร้อยละ 42.24 จากจำนวนคดีทั้งหมด และในปี 2557 คดียาเสพติดยังคงเป็นอันดับแรกที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด คือ 16,679 คดี คิดเป็นร้อยละ 45.74 จากจำนวนคดีทั้งหมด (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557)

การบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนด้านยาเสพติด การค้นหาสาเหตุที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ย่อมมีความสำคัญต่อการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเหล่านี้ให้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ ถ้าสามารถป้องกันเงื่อนไขที่เป็นสาเหตุต่าง ๆ นั้นได้ ก็ย่อมเป็นโอกาสที่จะช่วยลดปัญหาการมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน เพื่อให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครสวรรค์ ศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากแหล่งต่าง ๆ ร่วมกับการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม การใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อเสนอการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

ขอบเขตการวิจัย

บทความวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์” ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยสังเคราะห์จากแนวคิดของวรางคณา นพฤทธิ์ (2554) และกำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยด้านครอบครัว 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้าสู่สถานพินิจ รายได้ต่อวัน ภาวะสุขภาพ สถานภาพครอบครัว พฤติกรรมการใช้ยาเสพติด 2) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะการเลี้ยงดู พฤติกรรมของคนในครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียน ชุมชน กลุ่มเพื่อน สื่อ และตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ แนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน

ประชากร (Population) ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 592 คน (ฝ่ายทะเบียน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์, 2557) และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 25 คน

พื้นที่วิจัย คือ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 239 คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square test) การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยสภาพแวดล้อมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 25 คน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 มีอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีอาชีพก่อนเข้าสู่สถานพินิจ รับจ้าง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 มีรายได้ต่อวันระหว่าง 101-300 บาท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 มีภาวะสุขภาพแข็งแรงดี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 สถานภาพครอบครัว อยู่รวมกันกับบิดามารดาจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด โดยเรียงตามลำดับของชนิดยาเสพติดที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสพมากที่สุด ดังนี้ บุหรี่ จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 90.4 สุรา จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 ัญชา พบว่า จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ยาบ้า จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 ไอซ์ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ใบกระท่อม จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9

สารระเหย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 สีน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 โพร จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 สารผสมน้ำดื่มใบกระท่อม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ยาแก้ปวดประสาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ผื่น จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ยาอี/ยา เลิฟ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ยาเค/เคตามีน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 โคเคน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และเฮโรอีน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

ระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม การใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$)

ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.45$)

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการฟื้นฟู สมรรถภาพและการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.83$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ($\bar{X}=3.80$) ด้านการบูรณาการงานภาครัฐ ($\bar{X}=3.79$) ด้านการป้องกันการกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำ ($\bar{X}=3.75$) ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=3.72$) และด้านมาตรการทางกฎหมาย และการปราบปราม ($\bar{X}=3.66$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบำบัดรักษา ($\bar{X}=3.44$)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้าสู่สถานพินิจ รายได้ต่อวัน ภาวะสุขภาพ สถานภาพครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม การใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนเพศมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ จึงยอมรับ สมมติฐาน

ปัจจัยครอบครัวในแต่ละด้านโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและ แก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครสวรรค์ โดยด้านลักษณะการเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.199^{**}$) ด้าน

พฤติกรรมของคนในครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r=-0.013$) และด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.201^{**}$)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมในแต่ละด้านโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้าสู่สถานพินิจ รายได้ต่อวัน ภาวะสุขภาพ สถานภาพครอบครัว อาจเนื่องด้วยตัวของปัจจัยเหล่านี้เพียงปัจจัยเดียวไม่มีความสัมพันธ์ต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ต้องอาศัยหลายปัจจัยในการวางแผนทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เพราะเด็กและเยาวชนแต่ละคนมีปัญหาที่ซับซ้อนแตกต่างกันออกไป และต้องให้ความสำคัญกับเพศในการวางแผนทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์

ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านลักษณะการเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.199^{**}$) โดยการเลี้ยงดูในลักษณะที่ครอบครัวมีกฎเกณฑ์ มีความเข้มงวด บังคับขู่เข็ญ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความกดดัน ความตึงเครียด ไม่สามารถพูดคุยกับผู้ปกครองได้ การตามใจหรือปล่อยปละละเลย ความคาดหวังที่มากเกินไป ทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าพูดคุยกับผู้ปกครองเมื่อไม่สามารถทำตามที่ผู้ปกครองคาดหวังได้ ต้องหลบออกจากครอบครัวหันไปหาสิ่งอื่นทดแทน จนนำมาสู่การมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ด้านพฤติกรรมของคนในครอบครัว มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r=-0.013$) ซึ่งพฤติกรรมของคนในครอบครัวที่ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ครอบครัวที่มีคนในครอบครัวเสพยาหรือค้ายาเสพติด หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การเที่ยวสถานบันเทิง การติดบุหรี่ยาเสพติด สุรา ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นแบบอย่างที่ไม่ดี มีความเคยชิน ไม่รู้การควรไม่ควร ทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม

การใช้จ่ายเซฟตี้ของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.201^{**}$) กล่าวคือ ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเอาใจใส่ การเป็นที่ปรึกษาให้กับบุตร การมีกิจกรรมร่วมกันกับเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด จะสามารถนำมาวางแผนในครอบครัวที่มีปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างกัน

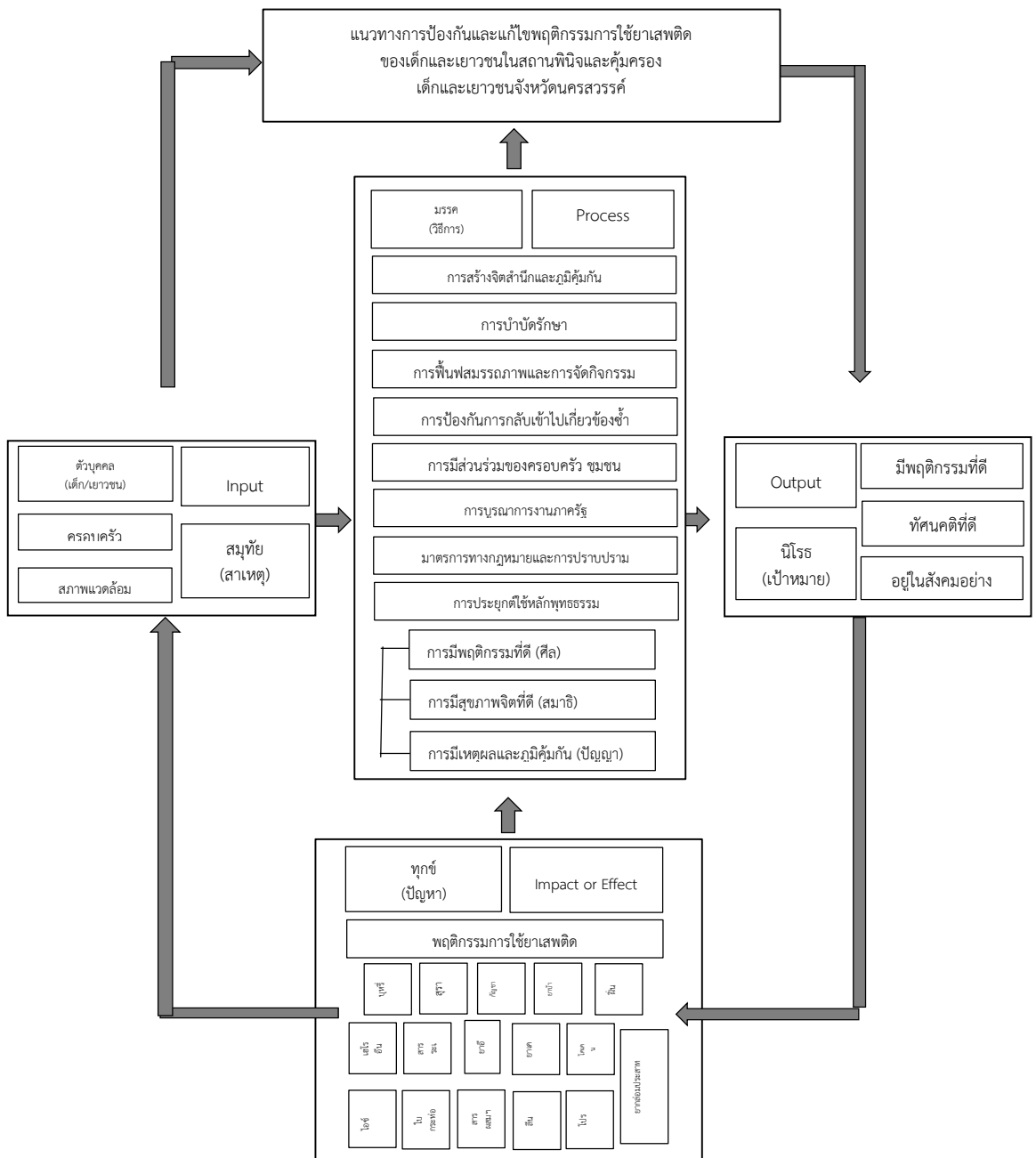
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ด้านโรงเรียน มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.239^{**}$) ซึ่งการที่เด็กและเยาวชนถูกดูว่าเป็นคนไม่ดี โรงเรียนไม่ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการทะเลาะวิวาทกับครูหรือเพื่อน รวมถึงมีการลงโทษที่ไม่เป็นธรรมตามความรู้สึกของเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มีความสุข อาจหันไปหากกลุ่มเพื่อน ชักชวนกันให้ใช้ยาเสพติดได้ ด้านชุมชน มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.052$) ซึ่งชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดสามารถหาซื้อยาเสพติดในชุมชนได้ง่าย และการมีค่านิยม เช่น การชื่นชมคนรวยมากกว่าคนดี สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กและเยาวชนมีความเคยชินต่อการพบเห็นการใช้ยาเสพติด มีช่องทางในการเสพ มีทัศนคติที่ผิดต่อการค้า ด้านกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.067$) วัยรุ่นมักต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมีความสุขเมื่อได้อยู่ในกลุ่มเพื่อน จึงถูกชักจูงจากกลุ่มเพื่อนได้ง่าย การที่กลุ่มเพื่อนที่คบมีพฤติกรรมการค้าหรือใช้ยาเสพติด มีประวัติการกระทำความผิดในคดีอาญามาก่อน การมีกลุ่มแก๊งค์ คู่อริ ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดและการใช้ยาเสพติดได้ ด้านสื่อ มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r=0.090$) ทั้งการรับรู้วิธีการใช้ยาเสพติด การซื้อขายจากสื่ออินเทอร์เน็ต การนำเสนอข่าวสารจากโทรทัศน์ การสร้างค่านิยมเรื่องความร่ำรวยจากการค้ายาเสพติด และผลของการใช้ยาเสพติดที่ทำให้ผิวขาว ซึ่งเป็นการจูงใจให้เด็กและเยาวชนสนใจต่อการใช้ยาเสพติด และมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดตามมาในที่สุด

ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกัน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรिता อีระวัฒน์สกุล และคณะ (2549) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้สารเสพติดของเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้สำหรับเยาวชน ควรพัฒนาที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของความคิด จิตสำนึกแห่งความปลอดภัยและพฤติกรรม ด้านการบำบัดรักษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3. ท่านคิดว่าผู้ใช้ยาเสพติดควรบำบัดรักษาในโรงพยาบาลเท่านั้น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรिता อีระวัฒน์สกุล และคณะ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้สารเสพติดของเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า มีความจำเป็นต้องพัฒนาวิธีคัดกรองเยาวชน เพื่อแยกแยะกลุ่มที่มีความพร้อมของครอบครัวว่าอยู่ในระดับใด เพื่อให้วิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มากกว่าที่จะใช้วิธีเดียวกันทั้งหมด ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพและการจัดกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเยาวชนเพื่อกำหนดแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ต้องมีคุณค่า ด้วยพลังตนเองที่เข้มแข็ง เสนอโครงการจิตอาสา โดยมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กคิดเองทำเอง โดยมีประโยชน์ต่อชุมชนและมีผู้ใหญ่คอยสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และให้กำลังใจรวมทั้งความชื่นชม ด้านการป้องกันการกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ จงสุขไกล ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกระทำ ความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในพื้นที่ภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า การป้องกันการกลับเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเร่งให้ความสำคัญในการควบคุมปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าไปมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การปราบปรามเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ควบคู่กับการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การให้ความรู้เพื่อสร้างเป้าหมายในชีวิตให้กับเด็กและเยาวชน ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรางคณา นพฤทธิ์ ที่ได้ทำการศึกษา

เรื่อง ปัจจัยและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ต้องรณรงค์ กระตุ้นให้ครอบครัว ชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน ในแต่ละพื้นที่ชุมชนควรมีการศึกษาถึงปัจจัยสาเหตุของการใช้สารเสพติดตามสภาพพื้นที่ และบริบทสิ่งแวดล้อม หน่วยที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ควรเร่งปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด ทักษะคติของคนในชุมชนที่มีต่อผู้เสพ หรือผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด โดยสนับสนุนให้สังคมเปิดโอกาส และให้การยอมรับผู้ที่ผ่านการบำบัด ด้านการบูรณาการงานภาครัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวิ สกุลวงศ์ธนา และคณะ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน: ภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างโลกสีขาว ผลการวิจัยพบว่า รัฐควรกระตุ้นให้ภาคสังคมรับรู้และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากขึ้น และให้มีองค์การทางสังคมทำหน้าที่ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการกับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีการพัฒนาเด็กและเยาวชนควบคู่กับสถาบันสังคมหลัก ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ด้านมาตรการทางกฎหมายและการปราบปรามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ จงสุข ไกล และคณะ (2556) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสถานการณ์ปัญหาไอซ์ และแนวทางการสื่อสารเชิงป้องกัน เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ในส่วนของการบริหารจัดการของภาครัฐที่เป็นการปราบปราม ควรปฏิบัติโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดความศรัทธา ผู้กระทำความผิดได้รับทราบถึงโทษและเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายเมื่อกระทำความผิด

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์” ได้รับองค์ความรู้สรุปได้ตามภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย

หลักธรรมอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่แสดงให้เห็นความเป็นจริงของทุกข์และ
 กระบวนการดับความทุกข์ การเรียนรู้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด

ติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ตามแนวทาง อริยสัจ 4 จะเป็นแนวทางที่สามารถช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ได้ ประกอบด้วย “ทุกข์” ในที่นี้ คือ “พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน” ที่ควรทราบว่ขอบเขตของปัญหา และ สถานการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร การค้นหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ของเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถจัดการและหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในคราวต่อไป นี้คือ “สมุทัย” การที่ทุกภาคส่วนและสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ สามารถพิจารณาปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของ เด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้น และค้นหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาซึ่งอาจมีหลายวิธี จนเด็กและ เยาวชนเกิดการปรับปรุงตนเองจนเกิดพฤติกรรมที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ใน สังคมได้อย่างปกติสุข จัดเป็น “นิโรธ” ซึ่งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด คือ “มรรค” สามารถทำให้ปัญหายาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนเบาบางลง ได้ และยังป้องกันการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนที่ยังไม่เคยมีพฤติกรรมการใช้ ยาเสพติดได้อีกด้วย

การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ สามารถนำมาใช้ได้อย่างหลากหลาย อันได้แก่ หลักเบญจศีล หรือศีล 5 ซึ่งเป็นพื้นฐานของการ ควบคุมกายไม่ให้กระทำความผิด, หลักของกรรม นำมาสอนว่าการกระทำสิ่งใดย่อมได้รับสิ่งนั้น เพื่อให้เกิดความระลึกรู้ก่อนที่จะทำในสิ่งไม่ดี, หลักธรรมเกี่ยวกับการคบมิตร จะสามารถทำให้รู้จัก เลือกคบเพื่อนที่ดี, หลักธรรมหิริโอตตปปะ จะช่วยให้เกิดความละอายต่อการกระทำชั่ว เกรงกลัวต่อบาปและการกระทำพฤติกรรมไม่ดีต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดย่อมไม่เกิดขึ้น, หลักอปริหานิยธรรม จะทำให้เด็กและเยาวชนเข้าใจในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ สุข, การปฏิบัติตามแนวพุทธหรือวิถีพุทธ เช่น การบรรพชา การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน จะเป็น การช่วยฝึกให้เกิดสติ สามารถครองตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และที่สำคัญที่สุด คือ หลัก ไตรสิกขา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่มีองค์ความรู้ที่ครอบคลุมการดำรงชีวิตทุกด้านเพื่อฝึกฝนให้คนเป็นคน โดยสมบูรณ์ สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนได้อย่างเป็นองค์รวม โดยพัฒนาทางด้านพฤติกรรม ให้ เป็นคนมีวินัยไม่ก่อความเดือดร้อน และสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นได้ โดยการจัดระเบียบความ เป็นอยู่ การดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับการพัฒนาและเอื้อโอกาสในการที่จะพัฒนา เมื่อฝึกได้ผลจะ ทำให้ทั้งทางกาย ทางวาจามีความสุจริต (ศีล) พัฒนาจิตใจทั้งในด้านคุณธรรม เช่น ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในด้านความสามารถของจิต เช่น ความเข้มแข็งมั่นคง ความเพียรพยายาม

ความรับผิดชอบ ความมีสติ สมาธิ และในด้านความสุข เช่น ความสดชื่นผ่อนคลาย ความรู้สึกพอใจ ความเข้มแข็งทางจิตใจต่อการยั่วจากสิ่งที่ไม่ดีต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมการบำบัดและการฟื้นฟูสมรรถภาพ (สมาธิ) และพัฒนาความรู้ ความจริง ทศนคติที่ดี การมีเหตุผล สามารถไตร่ตรองว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี และสามารถเลือกดำเนินชีวิตในทางที่ถูกที่ควร ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ (ปัญญา) ซึ่งการพัฒนานี้จะทำให้เด็กและเยาวชนเกิดภูมิคุ้มกันต่อการใช้ยาเสพติด อันจะทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการพัฒนามีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายของรัฐควรให้ความสำคัญด้านการป้องกันและการปราบปรามยาเสพติดมากกว่าด้านการบำบัดรักษา
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเผยแพร่วิธีการเลี้ยงดูบุตรตามช่วงวัย ตั้งแต่มีการฝากครรภ์ที่โรงพยาบาล มีเอกสารคู่มือให้บิดามารดาได้ศึกษา เพื่อการเตรียมความพร้อมและวางแผนครอบครัว
3. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรมีเอกสารเผยแพร่วิธีการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงแหล่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ปกครองเมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในปกครอง
4. ต้องสร้างเครือข่ายการทำงานระดับจังหวัดเน้นเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ ทั้งการเฝ้าระวังสถานการณ์ปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด การป้องกัน การบำบัดรักษา และการติดตามภายหลังการบำบัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา
5. ควรมีการจัดระเบียบสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะชุมชนที่มีแหล่งอบายมุขเป็นแหล่งการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งการเสพ และการค้า เป็นชุมชนปลอดยาเสพติด
6. ควรมีการดำเนินการกับสื่อสาธารณะจากช่องทางอินเทอร์เน็ต โดยการตรวจจับการเผยแพร่ภาพที่ไม่เหมาะสมและการกระทำที่ผิดกฎหมาย ยกกระดับคุณภาพและปริมาณของสื่อให้มีความน่าสนใจ ที่จูงใจและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชน
7. ควรมีการสร้างแหล่งให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน และครอบครัวที่ประสบปัญหาการมีพฤติกรรมใช้ยาเสพติดที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเน้นการให้ความช่วยเหลือนอกเหนือไปจากการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

8. ควรให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการอบรมสั่งสอน ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ควรให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผลกระทบต่อสมองแก่เด็กและเยาวชน และครอบครัว รวมถึงอัตราโทษตามกฎหมายของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกลักษณะ

2. ต้องให้ความสำคัญในการคัดกรองผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด เพื่อการจัดโปรแกรมบำบัดรักษาได้ตรงตามสภาพปัญหา

3. ควรนำครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในทุกระยะของการบำบัดรักษา และดำเนินการบำบัดรักษาแบบองค์รวม ควบคู่ไปกับการให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เพื่อให้การบำบัดรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ควรจัดกิจกรรมโดยนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ซึ่งจะทำให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเกิดความยั่งยืนยิ่งขึ้น

5. ควรมีการสร้างเครือข่ายหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการจัดหางาน สร้างอาชีพ หรือด้านการศึกษาแก่เด็กเยาวชน เพื่อให้มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตภายหลังการปล่อยตัว และควรมีการติดตามผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

6. ควรมีการดำเนินงานเชิงรุกทั้งในครอบครัวและชุมชน โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น การลงพื้นที่ที่พบปัญหาเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดและถูกจับกุมบ่อยครั้ง

7. ควรมีการถอดบทเรียนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ควรมีการแยกประเภทการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่ไม่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ออกจากเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด และการแยกประเภทเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดในครั้งแรก ออกจากกลุ่มที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดหลายครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม และเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมในการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน ได้ตรงตามสภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนของปัญหาที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อค้นหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ที่ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในแต่ละด้านแบบเชิงลึก เพื่อค้นหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ที่เหมาะสมกับปัจจัยด้านนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรทำการศึกษาวิจัยการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดแห่งอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยกับงานวิจัยในครั้งนี เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิ่งกาญจน์ จงสุขไกล และนเรนทร์ ตุนทกิจ. (2556). *การกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในพื้นที่ภาคตะวันออก*. (รายงานการวิจัย). กระทรวงสาธารณสุข: กลุ่มวิจัยเด็ก เยาวชนและสิ่งเสพติด สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาวิ สุกุลวงศ์ธนา และคณะ. (2556). *แนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชน อย่างยั่งยืน: ภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างโลกสีขาว*. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ฝ่ายทะเบียน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์. (2556). *สถิติการรับตัวเด็กและเยาวชนประจำปี 2556 ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2556*. เข้าถึงได้จาก <http://www.djop.go.th/location/office/4-office/28-nakornsawan>.

- วรารณ นพฤทธิ. (2554). *ปัจจัยและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2558). *จำนวนและร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด ปี พ.ศ. 2555-2557*. เข้าถึงได้จาก <http://www.djop.moj.go.th/>.
- สรีตา อีระวัฒน์สกุล และคณะ. (2549). *การใช้สารเสพติดของเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัย). บัณฑิตวิทยาลัย: ศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ. (2552). *โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเยาวชนเพื่อกำหนดแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.).

